

Verband der deutschen sozial-kulturellen Gesellschaften in Polen
Związek Niemieckich Stowarzyszeń Społeczno-Kulturalnych w Polsce

ul. Słowackiego 10, 45-364 Opole
tel./fax: 774538507, e-mail: biuro@vdg.pl, www.vdg.pl

Opole, dnia 30.08.2022 r.
L.dz. 872/VIII/22

**Dyrektorki i Dyrektorzy
szkół z nauczaniem języka niemieckiego
jako języka mniejszości**

Szanowni Państwo,

rozpoczynający się 1 września nowy rok szkolny 2022/2023 będzie pierwszym rokiem w historii wolnej Polski po 1989 r., w którym dzieci obywateli polskich narodowości niemieckiej będą w sposób systemowy dyskryminowane.

Wprowadzone w życie 4 lutego 2022 r. Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki, zmniejszające wymiar języka niemieckiego jako języka mniejszości z 3 do 1 godziny tygodniowo spowodowało, że około 50 tys. dzieci korzystających z nauki języka niemieckiego jako języka mniejszości narodowej, począwszy od 1 września, będzie w polskiej szkole dyskryminowanych i stygmatyzowanych. Jako przedstawiciele Mniejszości Niemieckiej od miesiąca zabiegamy o wycofanie z obiegu prawnego Rozporządzenia, które doprowadziło do tej sytuacji i które w sposób bezpośredni uderza w tych najmłodszych i w ich szanse edukacyjne, a w ślad za tym w ich przyszłość. Niestety, mimo wielu protestów, wysyłanych pism i opinii prawnych, Rząd RP nie wyraża woli zmiany tej sytuacji. W związku z tym w kwietniu 2022 roku jako Związek złożyliśmy skargę do Komisji Europejskiej. Mamy nadzieję, że na szczeblu europejskim zostaną podjęte konkretne działania, aby mniejszość niemiecka w Polsce nie była narażona na niebezpieczeństwo instrumentalizacji w kontekście napiętych stosunków między oboma państwami. Niedopuszczalną jest w naszej opinii sytuacja, w której zamiast poszukiwania rozwiązań dyplomatycznych wprowadza się dyskryminujące dzieci rozwiązania, mające być narzędziem źle rozumianych „negocjacji” politycznych. W sytuacji, w której znajomość języków jest kluczową kompetencją społeczną, a dla środowisk mniejszościowych warunkiem przetrwania ich kultury i dziedzictwa, takie działania nie tylko niczego nie rozwiązują, ale wprost niweczą dorobek wielu pokoleń obywateli Rzeczypospolitej.

W obliczu trudności, z jakimi borykają się szkoły oraz zatrudnieni w nich nauczyciele języka niemieckiego, chciałbym tym bardziej podziękować wszystkim władzom samorządowym, dyrektorom szkół oraz władzom stowarzyszeń prowadzących placówki edukacyjne, które w roku szkolnym 2022/2023 podjęły decyzję o sfinansowaniu dodatkowych godzin języka niemieckiego jako języka mniejszości (poza jedną godziną obowiązkową) lub wprowadziły nauczanie w dwóch językach. Według informacji, do których udało nam się dotrzeć w całej Polsce jest 37 gmin, w których podjęto takie decyzje. Dziękuję za Państwa jasny sygnał w lokalnych społecznościach, że dzieci są najważniejsze i że nie ma Waszej zgody na dyskryminację i stygmatyzację ze względów narodowych! Te gminy, które jeszcze takiej decyzji nie podjęły, gorąco do tego zachęcam; nigdy nie jest za późno na to, by otwarcie upominać się o jak najlepsze perspektywy edukacyjne przyszłych pokoleń. Dziękuję również władzom placówek oświatowych zarządzanych przez stowarzyszenia, które takie decyzje podjęły. W szczególności sposób dziękuję zaś nauczycielom i rodzicom, dla których język niemiecki ma wartość, którzy chcą go przekazywać kolejnym pokoleniom i mimo trudności zabiegają o jego przetrwanie.

Edukacja nie ogranicza się tylko do szkoły. Dlatego zachęcam do zapoznania się z ofertą pozaszkolną organizacji Mniejszości Niemieckiej, którą znajdują Państwo m.in. na platformie edukacyjnej Mniejszości Niemieckiej: www.supereule.pl. Chcemy na bieżąco informować o aktualnych problemach i zagadnieniach związanych z edukacją, ale także inspirować do korzystania z pozaszkolnej oferty edukacyjnej Mniejszości Niemieckiej.

To właśnie na tej platformie znajdziecie Państwo bogatą ofertę zajęć, warsztatów, konkursów i szkoleń dla wszystkich grup wiekowych, a także zapisy polskiego i europejskiego prawodawstwa wraz z komentarzami dotyczącymi organizacji szkolnictwa mniejszościowego. W szczególny sposób zwracamy uwagę na innowacyjny projekt LernRAUM.pl, w ramach którego mogą Państwo doskonalić swoje umiejętności językowe jak i rozwijać różnorodne pasje i zainteresowania.

W społeczeństwie pluralistycznym nie ma uprzywilejowanych punktów widzenia, dlatego dziękuję Państwu za kształtowanie w młodych ludziach postawy otwartości na świat i drugiego człowieka. Wszystkim uczennicom i uczniom życzę na nowy rok szkolny wielu możliwości wzrastania w atmosferze wzajemnego zrozumienia, a nam wszystkim życzę takiej wspólnoty, w której kształtuje się dialogiczny projekt jutra.

Z wyrazami szacunku

Rafał Bartek

Przewodniczący Związku